

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1549. usque ad annum 1551 - ... Atque Tabulis
Chronologicis Ab Anno Christi 1000 Usque Ad 1595 ...

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1770

VD18 90118537

Præfatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66584](#)

Præfatio.

Jam a Tomo trigesimo octavo Historiæ continuatæ descriptam habes, Benevole Lector, Tridentinorum Patrum sollicitudinem, qua in Synodo sua contra Novatorum errores fidei dogmata stabilire, atque adversus corruptos tam sacri quam profani status mores Ecclesiasticam disciplinam revocare fatabant. Enimvero hæc sacrosancta Synodus, sicut universalem repræsentabat Ecclesiam, ita & omnes fidei hostes confundit, errorum tenebras novo velut sole dissipat, ac clara Catholicæ fidei explanatione futuras etiam sectas prævertit, adeo, ut si hærefes esse oporteat, post toleratas a fidei desertoribus ærumnas

) (2

quo-

PRÆFATIO.

quodammodo lætandum sit , ac Omnipotenti Deo, qui malum in bono vincere, atque e malo bonum eruere solet, infinitæ rependendæ sint grates, quod Ecclesiæ naviculam furentibus undique ventis agitatam Spiritus sancti afflatu adeo incolumem servarit, ut ex turbido mari emersa magis magisque corroborata, novoque splendore per tot sanctissimos æque ac doctissimos fidei Pugiles Tridenti congregatos aucta fuerit, ringentibus licet heterodoxis, imo ipso etiam cacodæmone , qui non raro in agrum dominicum dissencionum zizania seminare, illosque , qui se fidei defensores , ac genuinos Ecclesiæ Filios jactitabant, incassum licet, eo adigere fategit, ut totus Synodi labor in irritum cecidisset, nisi supremi in terris Christi Vicarii vineam, quam Christus Dominus celestis ille agricola sua dextera plantaverat, vigili oculo visitassent, ac potenti sollicitudine rigassent.

Nos equidem in labores Patrum nostrorum intramus, dulcesque illorum fructus in tranquillitate gustamus; non paucos autem sacra quædam stimulabit avi-

PRÆFATIO.

aviditas, qua res in Synodo gestas sincera ac integra fide descriptas pervolare, atque admirari vellent difficultates, ærumnas, curas, ac sudores, quibus superatis Tridentinæ hujus Synodi Patres selectum Christi gregem lupis undique summa ferocia non modo ullulantibus, sed & innumeris pene oviculas crudelem in modum devorantibus eripere, imo non paucas ex dispersis ovibus ad summi Pastoris nostri cœlestis ovile reducere potuerint? Horum desiderio satisfacere nitebantur Historicorum non pauci, quos inter ipse etiam Continuator noster haud insimam contulit operam, quam, si prudens, Catholicus atque a partium studio alienus Lector haud adeo utiliter ab eo navatam dixerit, vindiciarum loco nil aliud subjungere possum, nisi quod ipse improviso prorsus consilio non raro aquam ex putido hæreticorum aut schismaticorum fonte hauserit.

Nihilominus hujus celeberrimæ Synodi acta ab aliis Auctoriibus coævis fure conscripta, & præter ceteros Angelus Massarellus, qui Synodo a secretis erat, atque ad id speciali nomine depu-

X 3 tatus,

PRÆFATIO.

tatus, quæcunque Tridenti gesta integræ fide literis mandabat: reservantur etiam alia ejusmodi acta Romæ in arce S. Angeli, pariter exstant Acta Cardinalis Gabrielis Paleotti Bononiensis Archiepiscopi, necnon præter diaria, etiam collectanea Mussotti, qui Seripando Cardinali a secretis erat. Minime autem silentio prætereunda est actorum & decretorum sacri Concilii Tridentini collectio, quam Nicolaus Psalmæus sancti Pauli Abbas & Virodunensis Episcopus, ejusdemque Concilii Secretarius, ac Canonum redactor fideli adhuc calamo conscriptam posteris reliquit. Hi omnes præter alias plures ipsismet Synodi consultationibus, ac sessionibus interfuere veritatis historicæ testes omni exceptione majores: ex recentioribus vero hujus Historiæ scriptoribus merito primam laudem sibi vendicat Cardinalis Sfortia Pallavicinus, eo potissimum nomine, quod præter proprium animi sui candorem, in historiæ suæ rebus recensendis vel omittendis prudentiam, in dijudicandis sinceritatem ac integritatem, in veris exponendis virilem libertatem, in multi-

PRÆFATIO.

multiplici earumdem rerum narratione constantiam, atque in iis, quæ laude vel vituperio digna cognovit, internoscendis sagacitatem ac circumspectionem, insuper totam suam Historiam ex memoratis integerrimis scriptoribus aliisque monumentis fide dignissimis evulgarit, quamvis illius librum non minus livido profus calamo, quam infelici successu heterodoxus quidam incassum refellere conatus fuerit, edito tractatu, cui titulus: *Novum Pallavicini Cardinalis Evangelium*. Haud diffiteor, eadem acta ab aliis scriptoribus pariter coævis fuisse conscripta, quos inter recensendi veniunt Thuanus, Sleidanus, Petrus Soavis Polanus, Conringius, aliique hujus furfuris homines, ex quibus tamen Continuator noster potissima ex parte suæ Synodi Tridentinæ Historiam concinnavit: cum autem sanæ criticæ leges præscribant, inter scriptores coævos illos ceteris esse præferendos, qui ea probitate ac integritate conspicui habentur, ut hominibus imponere velle nequierint, dum aliqua vel ipsimet se vidisse vel audiisse testantur, ac aliunde ingenii aciei

PRÆFATIO.

singularem etiam prudentiam ac soler-
tiam addentes a partium studio alieni
sunt: econtrario autem illos rejiciendos
esse scriptores, quorum mala fides, ca-
lumniandi libido ex averso eorum animo
erga illos, quorum Historiam describunt,
præcipue propter religionis diversitatem
vix non certo præsumi potest: sane jux-
ta hanc regulam prudens ac Catholicus
Lector sat mirari haud poterit, quod
Continuator aliique Historici Orthodoxi
postpositis purioribus fontibus ex corru-
ptis hisce lacunis, saetidisque palludibus
non raro suæ Historiæ aquam bibere di-
gnati sint; cujus enim nominis sint præ-
fati Scriptores neminem latet, & ut a
Thuano scriptore Gallo ac sub Henrico
IV. Parisinæ Curiæ Præside & Regiæ
Bibliothecæ Præfecto initium ducam,
si virum nulla omnino fide dignum edi-
xero, haud injuriæ labem eidem inusse-
ro; jam dudum enim illius propensissi-
mum in hæreticos animum, probis vero
omnibus ac Catholicæ Religioni Affer-
toribus summopere infensum, atque im-
placibili in Sedem Apostolicam odio æ-
stuantem, & convitiis in Romanos Pon-
tifices

PRÆFATIO.

tifices ebullientem, ac fraudulentum detexit Joannes Baptista Gallus Jurisconsultus *in suis notationibus in Thuani Historiam utilibus ac necessariis*. Insuper ejusdem Historici mendacia ac calumnias ad oculum demonstravere Odo-ricus Raynaldus in Continuatione Anna- lium Tom. XXI. ad annum 1551. num. 33. & ann. 1562. n. 129. & 172. neenon ann. 1564. n. 12. 38. & Laderchius Ray-naldi Continuator Tom. 22. Annal. Ba-ron. verbo: *Thuanus*. Si denique vera est Melchioris Cani celeberrimi Critici Regula, ubi de loc. Theol. l. 11. c. 6. ita inquit: *Si alicui Historico auditoritatem Ecclesia tribuit, hic procul dubio dignus est, cui & nos fidem adjungamus: econtra autem, cui Ecclesia derogavit fidem, ei quoque nos fidem jure ac merito derogabimus*, tum vel solo ex capite rejiciendus venit Thuanus, quod anno 1610. inter damnatos scriptores ejusdem historia fuerit Romæ confixa. Quid vero dicam de Thuani Magistro, notissimo illo apo-stata ac Calvinista Sleidano, ex cuius commentariis jam olim Bartholomæus Latomus undecim falsitatum millia dete-

PRÆFATIO.

xisse scribitur, de quo ipsemē Carolus V.
gloriosissimus Imperator, quotiescumque
Sleidani commentarios vel legeret, vel
prælegi audiret, exclamabat: *Mentitur
nebulo, mentitur nebulo*, quem e Gallis
Fontanus & Spondanus, e Germanis
Surius, Joannes Baptista Haan, seu Gal-
lus, ex Italī Possevinus, Pallavicinus
aliique quam plurimi de tot falsitatibus
ac mendaciis postularunt, ut jure illud
Epigramma in Reinecum calumniatorem
compositum eidem quoque adscribi va-
leat:

*Si toties calamos, quoties mendacia, sumis,
Te citius nullus scribere plura potest.*

Quapropter merito Sleidanus menda-
eiorum loquacissimus unacum libris suis
inter primi ordinis proscriptos hæretico-
rum Auctores rejectus fuit. Ex hoc au-
tem scriptore maledicio Sarpius Paulus,
scriptor Venetus atque schismaticus, qui
fictitium Petri Soavis Polani nomen af-
sumpsit, potissima ex parte suam Tridentini
Concilii Pseudo-Historiam, quantum
Sleidanus suos commentarios produxe-
rat, confarcinavit, postea vero Paulum
Vergerium a fide Apostamat & Ecclesiæ
hostem

PRÆFATIO.

hostem vindictæ libidine accensum se-
quebatur. Verum adeo notæ sunt quam-
plurimi hujus scriptoris errores, menda-
cia, cavillationes, maledicentiae, & in-
scitiae, ut apud cordatos, eruditosque
viros nullam omnino fidem habeat, nul-
lumque sui laboris admiratorem nanci-
catur, nisi illos, qui haud absimiles sunt
miserrimo Marco Antonio de Dōminis,
qui primus in Anglia Sarpi historiam
Italice vulgavit, atque ex Spalatensi in
Dalmatia Archiepiscopo factus Apostata,
se pœnitentem simulans Romamque
reversus post palinodiam in haeresin rela-
psus est, & demum erroribus suis im-
mortuus post obitum publice combustus
sunt. Plura de Sarpio referre superva-
caneum videtur, cum ejus Historia a
Sfortia Pallavicino, Scipione Henrico,
Natale Alexandro aliisque scriptoribus
celeberrimis tam luculenter fuerit con-
futata, ut illa continuum prope mendaci-
um aut historicum aut theologicum esse
pateat. Vindicem equidem habuit Sar-
pius Conringium Hermanum Lutheranum
medicum, qui tamen ipius Polanum
suum ab erratis vindicare haud poterat,
licet

PRÆFATIO.

licet ea nonnisi inter minutias, levissimi-
que momenti sphalmata pro hæretico-
rum more recenseat.

Quæ ergo fides habenda est illis Sy-
nodi Tridentinæ actis ac historiis, quæ
ab ejusmodi hominibus in lucem prodie-
runt, qui historias suas jejunas esse ex-
istimant, nisi adversus summos Pontifi-
ces, Ecclesiasticos, Religiosos, totam-
que Romanam Ecclesiam ex Utopia fa-
bulas, mendacia ex Creta, furias ex E-
rebo advocent, perinde acsi Charonti ex
Plutonis imperio naulum aliquando se
persoluturos desperent, nisi prius in ter-
ris cum Cerebro latrassent. Attamen
eiusmodi fulcris religio non supra fir-
mam petram, sed arenam exiguum fun-
data fulciri, necesse habet: id vero non
minus mirum, quam detestandum, quod
nonnulli hodierni ævi scriptores Catholi-
ci solo invidiæ stimulo, ac sua scribendi
libertate auram apud Pseudo-Catholicos,
rudemque plebem captandi aviditate in-
citati suas historias ac libellos, quos ad
moderni temporis genium impune divulgant,
nonnisi ex hæreticorum mendaciis
consuere non erubescant, ac singulari

præ-

PRÆFATIO.

præcipue Germani idiomatis artificio,
necnon novitatum varietate, atque emen-
tita spiritus libertate incautis atque im-
peritis lectoribus suis exitiale hærefis
virus, quo clam vel adhuc infecti sunt,
vel olim fuerunt, sub purioris doctrinæ
tegumento instillent.

Hæc paucis animadvertere volui, ut
benevolus Lector, dum in Continuatorē
nostro non pauca Sedi Apostolicæ inju-
riosa circa Tridentinam Synodum recen-
sita offenderit, cognitis illius Magistris
de discipuli fide & integritate, judicium
ferre queat, sibique a deceptionis peri-
culo præcavere valeat: *Mentiri enim*,
inquit Surius in comm. ad ann. 1517. fol.
mihi 90. *præsertim in fidei ac religionis*
negotio, tam est perniciosum & execra-
bile, ut quisquis vel semel de industria quod
falsum sciret, pro vero affirmasse depre-
hensus fuerit, illi omnis deinceps fides jure
optimo detrahenda videatur. Mirum cer-
te est, plerosque etiam Catholicos usque
adeo Sleidani (addendum, ceterorum hæ-
reticorum, Pseudo-Catholicorum, Li-
bertinorum, falsorumque Politicorum)
lectione delectari: sed quia volumus passim
omnia

PRÆFATIO.

omnia etiam suspectæ fidei hominum scripta legere, & videmur nobis ea esse judicij acrimoniam, & maturitatem, ut facile de quibuslibet statuere possimus, salsaque a veris internoscere, ideo tam multi adeo leviter & pueriliter in fædos errores prolabimur, quorum merito pudere possit non modo graves viros, sed etiam decrepitas annos, & deliros senes: & tamen interim videmur nobis in luce Evangelii versari, plus videre, quam viderint Majores nostri, a quorum nos gravitate, iustitiae, prudentia, constantia longissime distamus: & plerumque temulentæ mulierculæ, & ex infima plebis scae stolidissimi ac stupidissimi blaterous Scripturas divinas egregie crepitant, eas se quovis theologo rectius intelligere procaciter jactitant: & est certe denique eo jam redditâ res, ut dum vel maxime Evangelium, & puram doctrinam plerique omnes Catholicæ Ecclesiæ desertores sibi vendicant, & magna vocis, animorumque contentione buccinare, & crepare non desinunt, in quemdam horrendum atheismum, & certissimum ethnicum prolapso conspiciantur, adeo ut nonnullis locis vulgus miserabile jam in varias, pugnantesque distractum sectas, non videat, quid sequi, & amplecti debeat, & non multum a suprema salutis onmis desperatione abesse videatur.

CON-